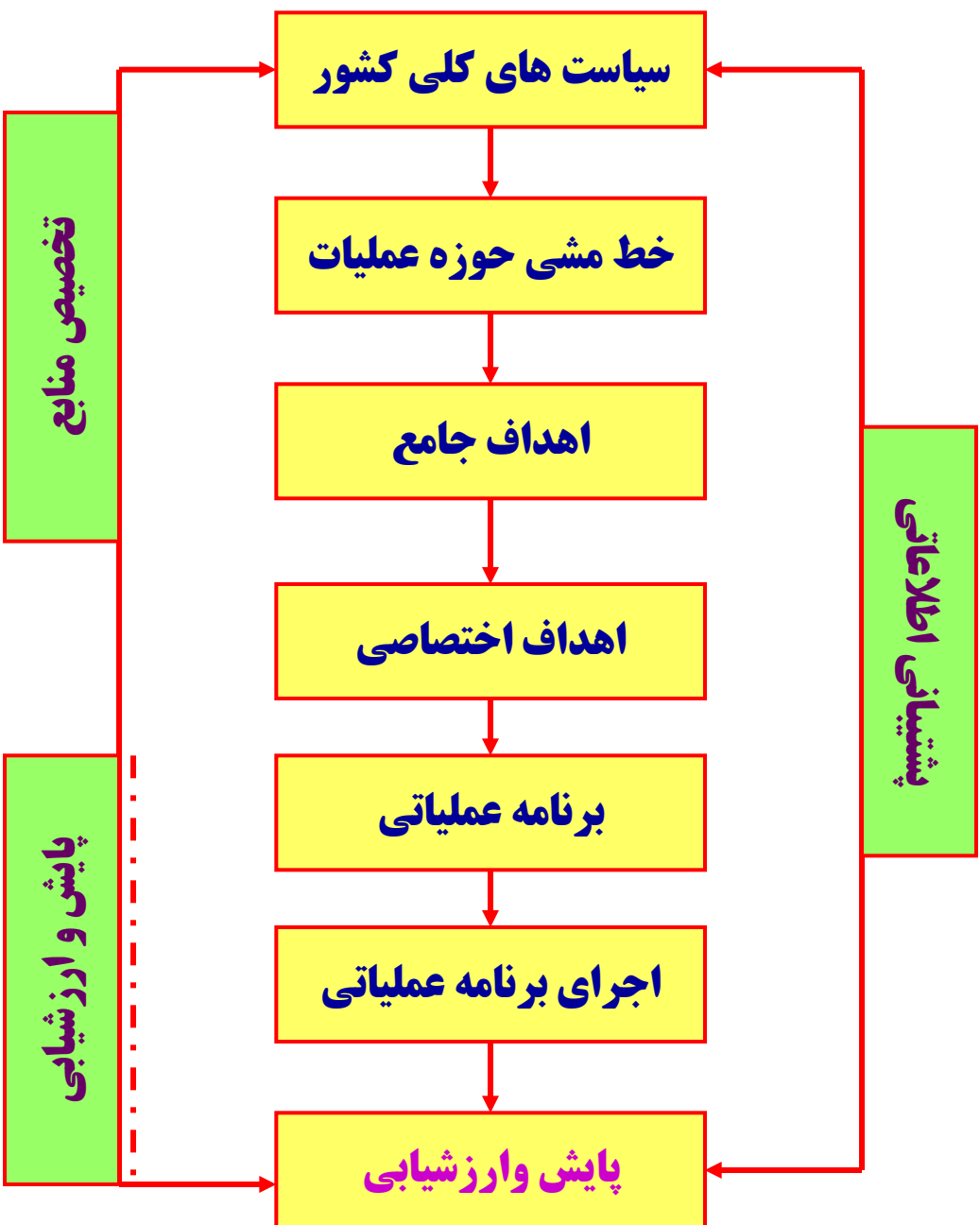

پایش و ارزشیابی برنامه های مراقبت سلامت

دکتر محمدخواجه دلویی
دانشیار دانشکده پزشکی مشهد
khajedalueem@mums.ac.ir

چرا در ارزشیابی ها دچار نقصان هستیم؟

از کنارش می گذریم

صوری برگزار می کنیم

۱- خطا در مفهوم ارزشبایی (ارزیاب، ارزیابی شونده)

مچ گیری

استفاده ابزاری

تضاد با منافع

وحشت

و

۲- خطا در عملکرد

۳- مشکلات اجرا

ارزش یابی Evaluation

پایش

پایش از مصدر پاییدن به مفهوم مراقبت مداوم است
نگاهی دقیق، بدون وقفه بر تمامی فعالیت ها در سازمان است
نظارت برای حصول اطمینان از اجرا شدن به موقع فعالیت هایی که در برنامه پایش بینی شده است

هدف پایش

- ۱- جلوگیری از انحراف از استانداردها
- ۲- اصلاح انحراف در کوتاهترین زمان ممکن

فرایند هدفمند، صیانت از استانداردها است

*** کمک به تعیین میزان دست یابی به اهداف می کند**

*** کمک به شناسایی علل عدم دست یابی به اهداف می کند**

پایش وظیفه کیست؟

کسی که فعالیت را انجام می دهد

ناظری که به دلیل تجربه، مهارت بیشتر و جایگاه وظیفه نظارت بر انجام فعالیت و هدایت آن را بر عهده دارد

چرا ناظر خارجی؟

- ۱- انجام دهنده فعالیت از نقطه ضعف خود آگاه نباشد**
- ۲- آموزش مداوم کارکنان برای حفظ و ارتقای مهارت**
- ۳- پایش عملکرد محیط به عنوان کنترل فعالیت های ستادی**

وظایف فردانجام دهنده فعالیت درپایش

- ۱- عملکرد تجهیزات (ضرورت آموزش)
- ۲- پایش ملزومات مصرفی از نظر تاریخ مصرف و موجودی
- ۳- پایش برونداد فعالیت ها به منظور اطمینان از انطباق با استانداردها
- ۴- میزان انطباق عملکرد خود با استانداردهای خدمت (شرح وظایف و دستورالعمل)

وظایف ناظر خارجی

پایش برونداد فعالیت ها

انواع پایش:

*** پایش درونداد: زمان، نیروی انسانی، منابع مالی، منابع اطلاعاتی، مشارکت افراد و گروه ها**

*** پایش فرایند: رعایت ضوابط ومقررات، حفظ استانداردها، برقراری ارتباطات**

*** پایش برونداد: مطلوبیت نتایج، به موقع بودن خدمات، به هنگام بودن تصمیم گیری، اعتبار گزارش ها، حل و فصل تعارضات**

ارزشیابی

فعالیتی است هدفمند که میزان حصول اهداف را تعیین می کند

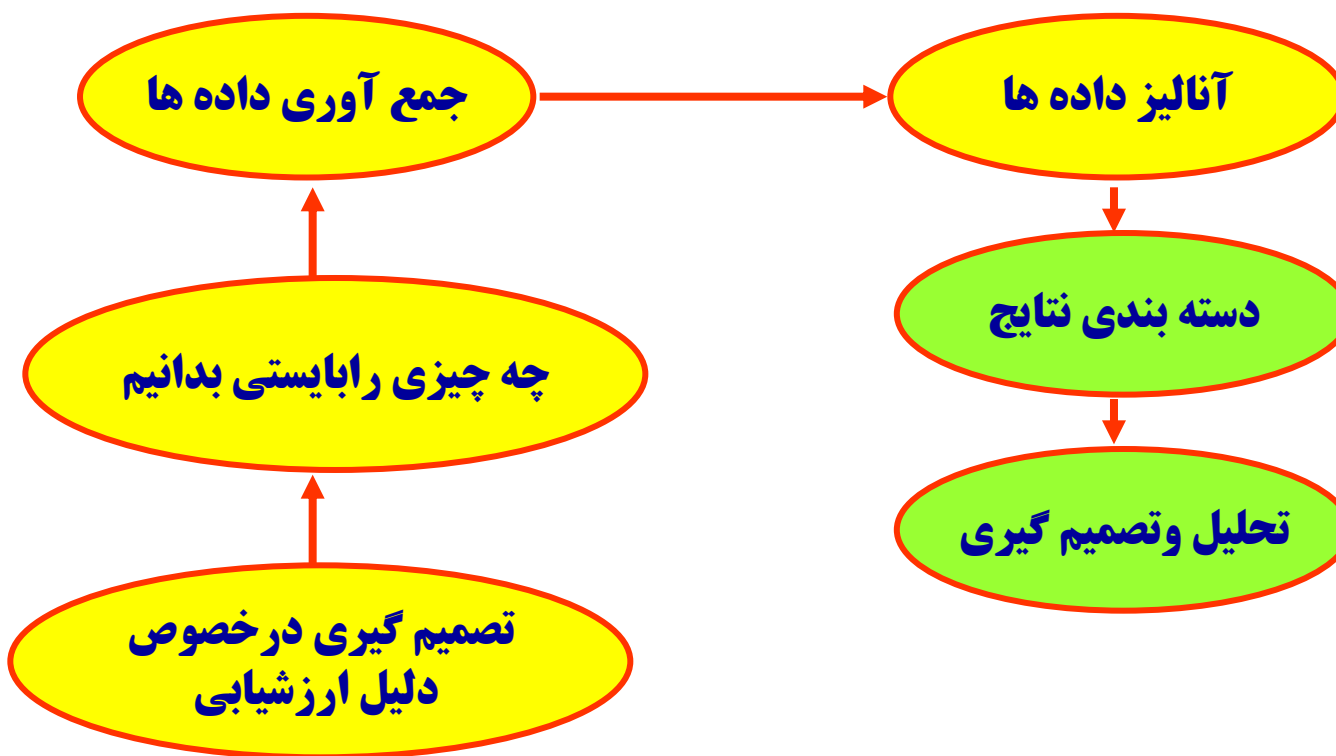
بررسی سیستمیک درمورد اطلاعات، برای فراهم کردن، بازخورد مناسب در خصوص اهداف برنامه.

تروکیم

بررسی چگونگی تاثیر یک برنامه یا یک مداخله در تغییر وضعیت یک مسئله

ارزشیابی فعالیتی است هدفمند که میزان حصول اهداف را مشخص می کند

پایش، تعیین میزان انطباق فعالیت ها با طراحی است و اقدامی ناظر به فعالیت ها است

ارزشیابی، تعیین میزان دست یابی به اهداف است، اقدامی ناظر به نتایج است

پایش را می توان با دریافت گزارش از اقدامات صورت گرفته بصورت دوره ای انجام داد

ارزشیابی در فواصل شش ماهه، سالانه، و بیشتر انجام می شود در صورتی که پایش در فواصل کوتاهتر، حتی به روز انجام می شود

مراحل پایش و ارزشیابی

* تعیین استانداردها

* تعیین شاخص ها براساس استانداردها

استاندارد:

سطح مورد انتظار یا قابل قبول در زمینه منابع (درونداد)، چگونگی انجام کار (فرایند) و کمیت و کیفیت نتایج (برونداد) مورد نظر است

مثال:

استانداردهای «مراقبت از مادران در ماه پنجم بارداری»

– مادر از عوارض دوران بارداری در طی این ماه آگاه باشد

– فشارخون مادر اندازه گیری شده باشد

– مادر به تعداد کافی قرص آهن دریافت کرده باشد

شاخص:

متغیرهایی هستند که به سنجش تغییرات بطور مستقیم یا غیرمستقیم کمک می کنند

* شاخص ها نشان دهنده وضعیت هستند

* شاخص ها ابزار پایش و ارزشیابی هستند

انواع شاخص:

– عدد مطلق

– عدد کسری

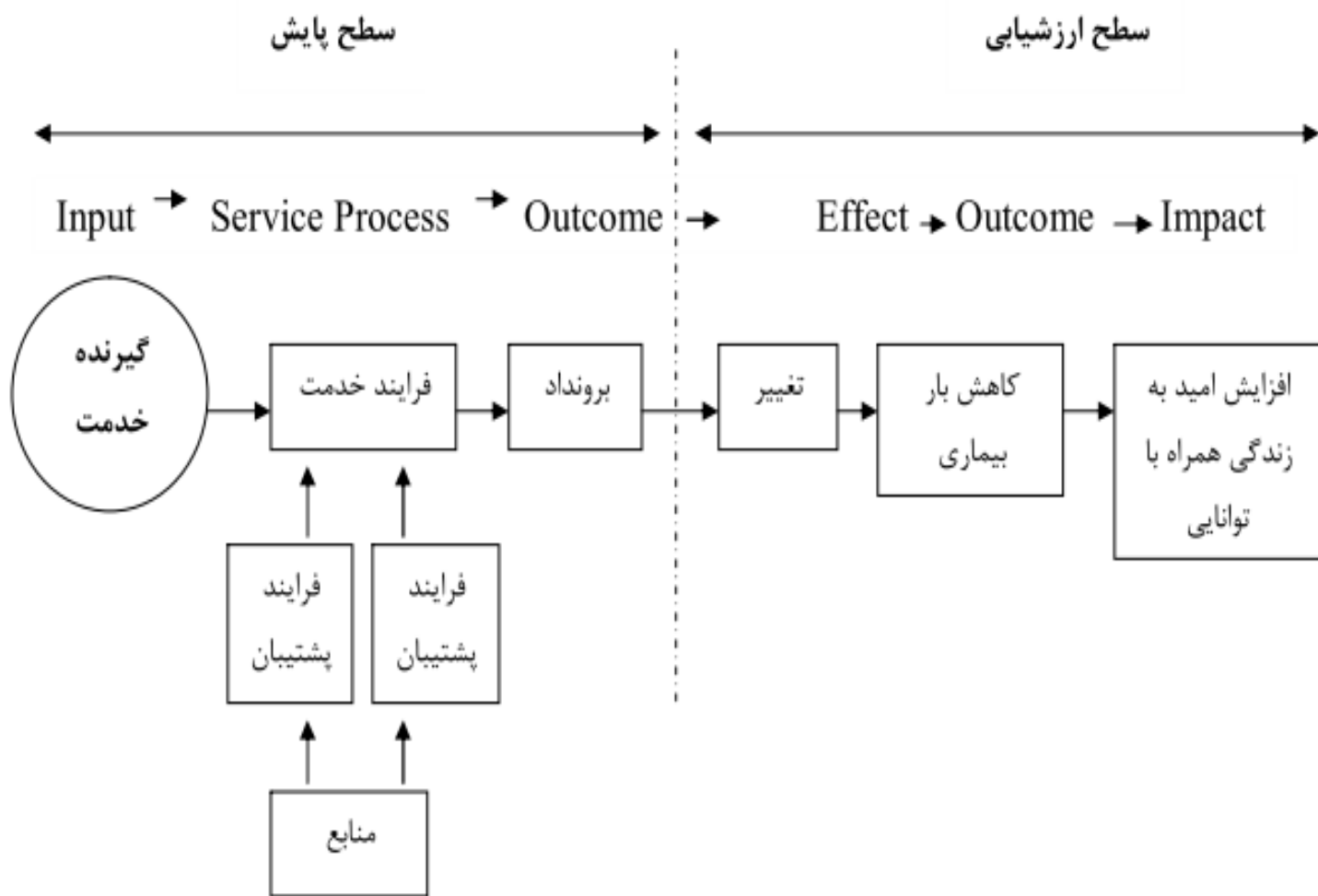
– تعداد وقایع

– سهم

– نسبت

– میزان

استانداردهای درونداد	استانداردهای فرایند	استانداردهای پرونداد	شاخص های درونداد	شاخص های فرایند	شاخص های پرونداد
نگهداری واکسن ها در دمای ۸-۲۰ درجه	واکسناسیون فقط طبق دستورالعمل	۱۰۰ درصد کودکان واجد شرایط واکسنه شوند	تعداد واکسن های نگهداری شده در دمای ۸-۲۰ درجه	تعداد واکسناسیون انجام شده طبق دستورالعمل	درصد کودکان واکسنه شده
عدم وجود واکسن های تاریخ گذشته	نوع واکسن	حداقل ۸۰ درصد والدین آموزش های لازم را دریافت کرده باشند	تعداد واکسن های واجد اعتبار مصرف	تعداد واکسن هایی که به درستی انتخاب و تزریق شده اند	درصد والدینی که آموزش های لازم در مورد واکسناسیون را دریافت کرده اند
	فواصل واکسن	در ۱۰۰ درصد کارت واکسناسیون تاریخ واکسن تلقیح شده و تاریخ بعدی واکسن ثبت گردد		تعداد واکسن هایی که در فواصل زمانی صحیح تزریق شده اند	درصد ثبت تاریخ واکسناسیون
	دوز واکسن	حداقل ۸۰ درصد والدین از کار انجام گرفته رضایت داشته باشند		تعداد واکسن هایی که با رعایت دوز دقیق واکسن تزریق شده اند	درصد رضایت والدین از فرایند واکسناسیون
	محل تلقیح واکسن			تعداد تزریق واکسن در محل مناسب	
	رعایت شرایط استریل			تعداد بهورزانی که شرایط استریل را رعایت نموده اند	
	ارائه آموزش های مورد نیاز			درصد بهورزان آموزش داده شده	

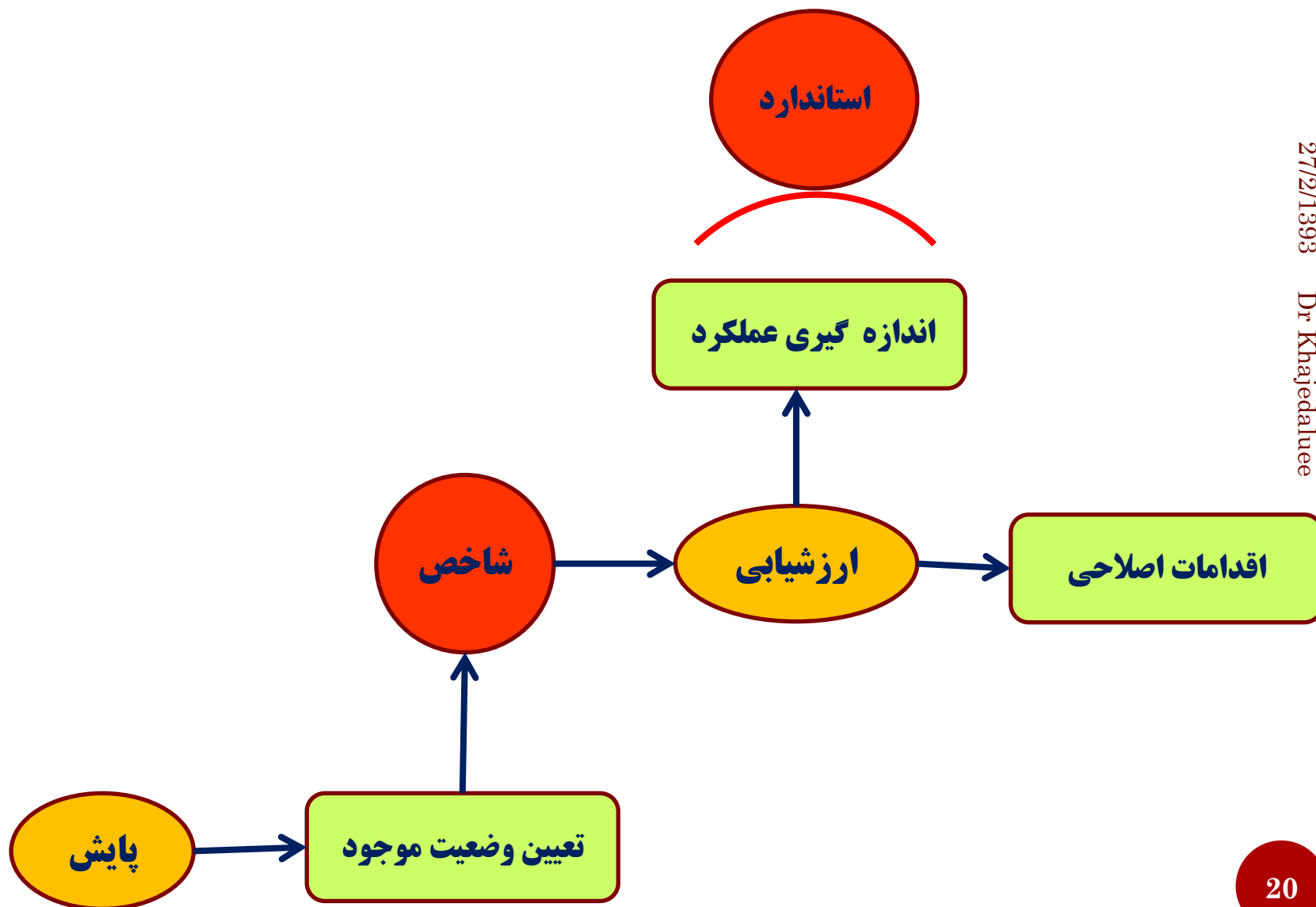

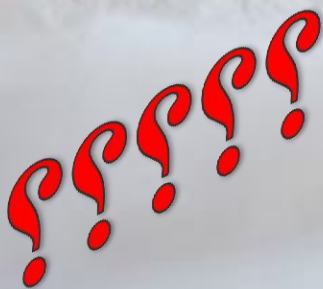
کنترل:

فرایند اطمینان از اجرای برنامه، و اصلاح انحرافات، به منظور دسترسی به اهداف
پس از پایش و ارزشیابی بایستی اصلاحات مورد نیاز در راستای اهداف صورت گیرد

کنترل، شامل:

- ۱- تدوین استانداردها
- ۲- اندازه گیری عملکرد
- ۳- مقایسه عملکرد با استاندارد
- ۴- اقدامات اصلاحی

بالمشال الزخرفي

